

SANAT TARİHİ:

BÜYÜLÜ TUVALER & SİHİRLİ KESKİLER

ŠTĚPÁNKA SEKANINOVÁ & JAKUB CENKL

KRONİK KİTAP: 406
Çocuk Kitaplığı: 9

YAYIN YÖNETMENİ
Olcay Mağden

EDİTÖR
Büşra Uyar

ÇEVİRİ
İpek Güneş Çığay

RESİMLEYEN
Jakub Cenkl

KAPAK UYGULAMA
Selin Öztekin

MİZANPAJ
Kronik Kitap

1. Baskı, Haziran 2023, İstanbul

ISBN
978-625-6989-67-2

KRONİK KİTAP
Şakayıklı Sk. №8, Levent
İstanbul - 34330 - Türkiye
Telefon: (0212) 243 13 23
Faks: (0212) 243 13 28
kronik@kronikkitap.com

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 49639

www.kronikkitap.com
f t @ kronikcocuk_

BASKI VE CİLT
Optimum Basım
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1
34295 K. Çekmece / İstanbul
Telefon: (0212) 463 71 25
Matbaa Sertifika No: 41707

YAYIN HAKLARI
© Štěpánka Sekaninová & Jakub Cenkl - © Designed by
B4U Publishing, 2017 member of Albatros Media Group
The Wonderful World of Jobs özgün adıyla Albatros Media
tarafından yayımlanan bu kitabın Türkiye'deki tüm yayın
hakkı Kronik Yayıncılık A.Ş.'ye aittir. Tanıtım amacıyla
yapılacak kısa alıntılar dışında, hiçbir şekilde kopya
edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Kronik

MİYAV! SANATA BAYILIRIM!

Çizer, şekillendirir ve oyarım; resim ve kolajlar yaparım, bir şeyler keser ve bir şeyler yapıştırırım. Ah, pardon, kendimi tanıtmayı unuttum: Ben Siyam kedisi Mina'yım ve yağmurlu bir günde bir galerinin değerli tablosunun altında doğdum. Adı Mona Lisa mıydı yoksa Mina Lisa mıydı tam hatırlayamıyorum. Büyük olasılıkla ikincisiydi, bu da adımları nereden aldığımı açıklıyor. Miyav!

Küçük ikizlerim tartışma konusunda pek yeteneklidir. Yine birbirlerinin saçlarına yapışmışlar. Eyvahlar olsun!

KÜÇÜK SANATÇILAR

Tanıştırayım: İki kız Lana ve Anna. Onlara göz kulak olur ve her türlü sanat dalıyla ilgilenmeleri için ikisini de cesaretlendiririm. Şimdiye kadar biraz zorlandılar çünkü sanat yetenek ister. Yine de şans ve birazcık da sabırla, içlerindeki yetenekleri bulup çıkarabilirim bence...

BU KADAR YETER LANA VE ANNA!

İşleyen demir ışıldar derler, insanlar da keşfe çıktıklarında mutlulukla ışıldarlar. Hadi benimle çağlar boyu sürecek bir yolculuğa çık ve en iyi bilinen, en ünlü, en büyük, en pahalı ve en harika resim ve heykelleri incele. Sana ünlü sanatçılar ile sanat akımlarının isimlerini öğreteyim ve eşsiz eserler yaratmanın ardında yatan sırları anlatayım. Belki o zaman sen de sanatın tadına varırsın. Ee, ne diyorsun? Miyav!

ÇİZİM VEYA RESİM

Çizim ve resim arasındaki farkı biliyor musun?

ÇİZİM
kurşunkalem veya boya kalemleriyle yapılır

RESİM
renkli boyalarla boyanmış resme denir

YETENEK

Yetenek bir kişinin belirli etkinlikleri diğer insanlardan daha iyi yapmasını sağlar ve doğuştan gelir. Müzisyenlerin müzik yeteneği vardır, iyi çalıp şarkı söylemelerini sağlayan mükemmel müzik kulağı da buna dâhildir.

SPORCULAR

hareket konusunda doğuştan yeteneklidirler. Kısacası, en iyi atlayıcılar, koşucular ve atıcılar onların arasından çıkar.

RESSAMLARIN

sanatsal yetenekleri vardır. Ortaya güzel bir resim çıkarmaları için ellerine sadece bir kalem veya fırça almaları yeter.

İÇİNDEKİLER

Artık temel bilgileri edindiğine göre sayfayı çevir ve başlayalım...

MİYAV! SANATA BAYILIYORUM!	2
MONA LISA	4
VENÜS'ÜN DOĞUŞU	6
İNCİ KÜPELİ KIZ	8
İZLENİM: GÜN DOĞUMU	10
DANSÇILAR	12
AYÇİÇEKLERİ	14
SAHİLDE TAHİTİLİ KADINLAR	16
TROPİK FIRTINADA KAPLAN	18
AVIGNONLU KADINLAR	20
ÇIĞLIK	22
BELLEĞİN AZMI	24
DANS	26
ÖPÜCÜK	28
CAMPBELL ÇORBALARI	30
SOKAK SANATI	32
DOLNÍ VĚSTONICE VENÜSÜ	34
SFENKS	36
DİSK ATAN ADAM	38
TOPRAK ASKERLER	40
BÜYÜK LESHAN BUDASI	42
DİŞİ KURT	44
MOAİ MOAİ	46
DAVUT HEYKELİ	48
İŞEYEN ÇOCUK HEYKELİ	50
ÖZGÜRLÜK HEYKELİ	52
DÜŞÜNEN ADAM	54
KÜÇÜK DENİZKIZI	56
ÇEŞME	58
KURTARICI İSA	60
ATLI HEYKELLER	62
VEE SON!	64

MONA LISA

LEONARDO DA VINCI

1503

Bir saygı duruşuyla başlayalım canım, dünyanın en ünlü resimlerinden birine bakıyoruz! Bu resim muhteşem Rönesans sanatçısı Leonardo da Vinci tarafından 16. yüzyılda yapıldı.

RÖNESANS

Rönesans: Bilim ve sanatta birçok önemli keşfin yapıldığı 14. ve 16. yüzyıllar arasındaki dönem. İtalya'da ortaya çıkan Rönesans sanatı, Antik Çağ ve doğadan ilham alarak dikkatini dinden insana çevirdi.

ÜNLÜ GÜLÜMSEME

BU TUHAF GÜLÜMSEMENİN NEDENİ NE?

Mona Lisa, en basitinden gizemli diyebileceğimiz gülümsemesiyle ünlüdür. Neşeli mi yoksa karamsar bir gülümseme mi bu? Neden gülümsüyor ve neye? Ayrıca *Mona Lisa* kim yahu?

MONA LISA KİMDİR?

1. Floransalı tüccar Francesco del Giocondo'nun karısı.
2. Milano Dükü'nün karısı.
3. Leonardo'nun bir kadın olarak tasvir ettiği erkek öğrencisi.
4. Büyük Leonardo'nun ta kendisi.

SFUMATO

Leonardo'nun 15 yılda tamamladığı bu resim, ince bir pus izlenimi yaratmak ve kontrastı azaltmak için yarı saydam renk katmanlarıyla kaplıdır ve çok hassas, neredeyse görünmez fırça darbeleriyle boyanmıştır. Bu teknik, sfumato olarak bilinir.

FIRÇA VE BOYA PALETİ

! ÜNLÜ **MONA LISA HAKKINDA İLGİNÇ BİR GERÇEK DAHA:**
GÖZLERİ SENİ HER YERDE TAKİP EDER. DENE, GÖRECEKSİN...

Bir Rönesans kadını
olduğunu düşünüyorsan çok
yanılıyorsun!

LEONARDO DA VINCI

MUCİT LEONARDO

Leonardo tepeden tırnağa tam bir Rönesans insanıydı. Bunun anlamını biliyor musun? Bir Rönesans insanı her türlü bilim ve sanat alanı da dahil olmak üzere birçok konuda yeteneklidir. Gerçekten de Leonardo, Rönesans insanının somut örneğiydi. Yaptığı tüm icatları bir düşünsene! Örneğin bir uçan makine için yaptığı planlarda, kanatlarının uçmaya en uygun olduğunu düşündüğü yarasalardan ilham almıştı.

Gizemli, küçük bir
gülümseme çizebilir
misin?

Leonardo da Vinci, 15 Nisan 1452 sabahı saat üçte, küçük Vinci kasabasında dünyaya geldi. Noter olan babası onu Floransa'ya çağırıp eğitimini karşılayana dek, on dört yaşına kadar annesiyle birlikte yaşadı. Leonardo noterlik eğitimi alarak aile geleneğini takip etmek yerine inanılmaz sanatsal yetenekleri sayesinde kendini sanata adadı ve ünlü bir ressam oldu.

MONA LISA ARAYIŞI

Gizemli Mona Lisa'nın ünlü tablosu dünya sanatından örnekleri barındıran Paris'teki ünlü Louvre Müzesi'nde sıkı şekilde korunsun da 1911'de fakir bir İtalyan genci tarafından çalındı. Paris dedektifleri genci yakaladığında hırsızın, tabloyu yatağının altındaki bir kutuda sakladığı ortaya çıktı.

VENÜS'ÜN DOĞUŞU

SANDRO BOTTICELLI

1484

Gelin ve şuna bakın çocuklar! Nefes kesici, değil mi? İtalyan Rönesans ressamı Sandro Botticelli'nin en ünlü eseri olan *Venüs'ün Doğuşu*'nun önünde duruyorsunuz.

GÜZELLİĞİN SEMBOLÜ

Roma mitolojisinde Venüs, denizin narın köpüklerinden doğan bir aşk tanrıçasıydı. Resimde Venüs bir deniz kabuğunun içinde duruyor, rüzgâr tanrıları Zefirler ise üfleyerek onu kıyıya ulaştırmaya çalışıyor. Venüs kıyıya ulaşmalı çünkü işlemeli peleriniyle bahar tanrıçası Thallo onu bekliyor. Venüs'le birlikte doğan ve tanrıçanın etrafını saran gülleri görebiliyor musun?

-SIMONETTA
Floransalı bir güzel

Venüs sana da biraz hüzünlüymüş gibi gelmiyor mu?

Simonetta verem olduğu için öyle, bu ciddi bir akciğer hastalığıdır. Verem hastalığına yakalananların gülmeye mecali kalmaz.

VENÜS KADAR GÜZEL

Güzel aşk tanrıçasının modeli etten ve kemikten gerçek bir kızdı. Adı Simonetta'ydı ve o kadar hoştu ki Floransa'da ona âşık olmayan yoktu. Hatta Floransa'nın "Güzellik Kraliçesi" seçilmişti. Büyük ressam Botticelli de kızın görünüşünden etkilenenler arasındaydı; genç kız ressamın pek çok tablosunda Meryem Ana ve Venüs için modellik yaptı.

FRESKLER Rönesans döneminde oda ve kiliselerde çok popüler olan bir süsleme türüydü.

FRESK

Fresk, ıslak alçı zemin üzerine yapılan bir duvar resmi tekniğidir. Yapılan resimde kullanılan boyalar alçıyla birlikte kuruyarak onun içine işler.

TANRIÇAYA ALTIN YARAŞIR

Venüs'ün saçları, ağaçtaki yapraklar ve güller gerçek altınla yapılmıştı. Anlayacağınız bu tablo son derece değerliydi. Bugün de dünyanın en güzel tablolarından biridir.

AH ŞU ANTİK ÇAĞ!

Sandro Botticelli bu ünlü tabloyu 1484'te yaptı. Artık Rönesans'ın Antik Çağ'a hayranlık duyduğunu biliyorsunuz, bu yüzden bu çalışmanın teması sizi şaşırtmamıştır. O döneme kadar resimlerde İncil'den veya mitolojiden sahneler konu edilirdi.

SANDRO BOTTICELLI

Alessandro di Mariano Filipepi, 3 Mart 1445'te Floransa'da deri işleyen bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Sandro son derece şey, nasıl desem? kilolu olan ağabeyinin yanında yaşamaya başladıktan sonra Botticelli takma adını almıştı. Ağabeyinin takma adı fıçı anlamına gelen *botticello*'ydu; *botticelli* ise küçük fıçı demektir. Aslında Botticelli önce diğer ağabeyinin yanında kuyumculuk eğitimi aldı ama akıllı resimde kalmıştı ve şansımıza, bu konuda ustalaştı. Bir süre sonra kendi atölyesini açtı ve burada mitoloji temalı resimler, İncil'den sahneleri gösteren freskler ve portreler yaptı.

TANRIÇA
olmak zor iş!

Sandro Botticelli hakkında konuşacağımızı sanıyordum?

Konuşuyoruz zaten. Alessandro di Mariano Filipepi ressamın gerçek adıydı.

! **SİSTİNA ŞAPELİ**, MERYEM ANA'NIN CENNETE GİDİŞİNE ADANMIŞTIR. YÜZYILLARDIR KARDİNALLERİN YENİ BİR PAPA SEÇTİĞİ TOPLANTI YERİ OLAGELMİŞTİR.

İNÇİ KÜPELİ KIZ

1665

JAN VERMEER

Rönesans sanatına epey zaman harcadık değil mi? Öyleyse birkaç yüzyıl ve epey bir kilometre ilerleyelim. 17. yüzyıla ve Hollanda'ya gitmeye ne dersin? Orada ve o zamanlarda sanatçılar ve müşterileri günlük yaşamı gösteren resimlerle ilgileniyorlardı: Sütçü kadınlar, aşçılar ve en sıradan hizmetçi kızlar, sanatçıların tuvallerinin başrollerindeydi.

İNÇİ GİBİ BİR GÜZELLİK

İnci Küpeli Kız, 1665 yılında Hollandalı usta ressam tarafından yapılmıştır. Bu büyü, gizemli portre Da Vinci'nin *Mona Lisa* tablosuyla birlikte anılırdı. Rönesans'ın Leonardo'su gibi, Barok'un Vermeer'i de modeline hayat üfledi; o da model kıza narin, utangaç bir ifade vermişti.

Bence Johannes Vermeer'in bu tablosu bir hizmetçi kıza göstermiyor. Yoksa gösteriyor mu?

İnci Küpeli Kız'in "Hollandalı Mona Lisa" veya "Kuzey'in Mona Lisa"sı olarak adlandırıldığını biliyor muydun?

HER ŞEYDEN ÖNCE AHENK

Leonardo sfumato tekniğini kullanarak öznesinin gülümsemesindeki gizemi yakalarken, Vermeer ise portresinde renk oyunu yapmıştı. Kızın yüzü koyu renk arka planın derinliklerinden yükselerek giysisinin mavisi, koyu sarısı ve beyazıyla bir tezat oluşturur.

! TABLO 20. YÜZYILIN SONUNDA RESTORE EDİLİRKEN ARKA PLANIN ASLINDA KUYU YEŞİL OLDUĞU ANLAŞILDI. SANATÇI PORTREYİ DAHA GİZEMLİ HALE GETİRMEK İÇİN RESMİ YEŞİL ZEMİNİN ÜZERİNE YAPMIŞTI.

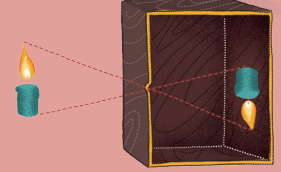
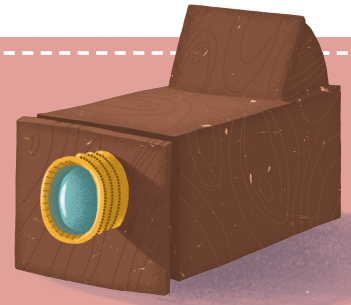

BAROK

Barok 16. yüzyıl Roma'sında ortaya çıkan bir sanatsal tarz dönemidir. Rönesans'ın son derece soğuk, sade üslubunun aksine Barok sanatı ihtişamı ve sıcaklığı vurguluyordu. Barok ressamlar, ışık ve gölgeyle oynadılar, sıcak renklere gönül verdiler. Tombul meleklerden oluşan bir resim veya heykel görürsen bunun Barok sanatının bir örneği olduğunu anlayabilirsin.

CAMERA OBSCURA

Jan Vermeer büyük olasılıkla resimlerinin kompozisyonunu mükemmelleştirmek için bir camera obscura kullanıyordu. Camera obscura nedir? Camera obscura içi siyah olan kapalı bir kutudur. Arka duvarında buzlu camdan da yapılabilen bir odaklama ekranı bulunur. Odaklama ekranının karşısındaki duvarda küçük bir delik vardır. Bu delikten giren ışık dağılır ve öznenin daha küçük, ters çevrilmiş görüntüsü odaklama ekranına düşer.

Üç olasılık, bir GERÇEK

Sence tablodaki inci küpeli kız, ressamın kendi kızı Marie mi, arkadaşı Madga mı yoksa hizmetçi kız Griet mi?

JAN VERMEER

Jan Vermeer 1632'de Hollanda'da doğdu. Hayatının çoğunu Delft şehrinde kendi hanını işletip sanat tüccarlığı yaparak geçirdi. Ancak kendi resimlerinin çoğunu satmayı başaramadı. Başka pek çok işi olduğu için Vermeer yılda yalnızca iki veya üç tablo üretebiliyordu. Grup portreleri daha çok emek ve zaman istediği için resimlerinde genelde bireylere odaklanırdı. Vermeer'in 1675'teki ölümü üzerine karısı, kendisini ve çocuklarını borçtan kurtarmak için resimlerin çoğunu sattı.

ORTAM

Johannes Vermeer, portrelerinin çoğunu odasının aynı köşesinde durup aynı pencerenin yanında ve temaya göre seçtiği aynı aksesuarları kullanarak yaptı. Pencere kenarındaki yer hep aynı olduğu için değişen sadece mobilyalar, perde, küre ve şövale olurdu.

İnci küpeli gizemli kız kim acaba?

İZLENİM: GÜN DOĞUMU

CLAUDE MONET

1872

Başka bir resim, başka bir sanatçı ve tarz. Dünyanın başka bir yerinde, farklı bir zamanda. Şimdi 19. yüzyıl Fransa'sında, Claude Monet'nin denizin yüzeyini ve üzerine yansıyan güneşi gösteren *İzlenim: Gün Doğumu* adlı tablosunun yaratıldığı yerdeyiz. Arka planda büyük gemilerin direkleri görülebiliyor, ön planda sıradan bir balıkçı teknisini gösteriyor. Çok da alışılmadık bir görüntü sayılmaz, değil mi?

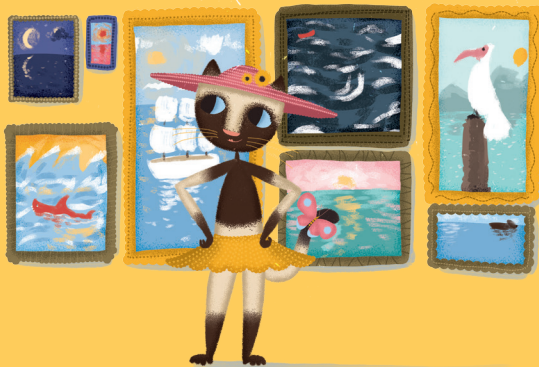

İZLENİMCİ BİR RESİM NASIL TANINIR?

Yakından baktığında kısa, hızlı fırça darbelerinden veya dokunuşlarından oluştuğunu görürsün. İzlenimci resimlerin renkleri parlak ve nettir. İzlenimciler ayrıntılardan çok, resmin bütünüyle ilgilenirdi.

DENİZCİLER

İzlenimciler için deniz resimleri pek olağan dışı bir konu sayılmazdı. Fransa'da denizciler olarak tanınırlardı.

DOĞRU RENK İÇİN ZAMAN YOK

İzlenimci ressamlar boyalarını karıştırmazlardı. Rüzgârın suyun yüzeyini dalgalandırması gibi doğada bir anda uçup giden anları yakalamaya çalışırken eski ustaların aksine doğru rengi bulmak için ne istekleri ne de zamanları vardı.